

KALPLERİN HASTA OLMASININ ANLAMI ÜZERİNE

<"xml encoding="UTF-8?">

KALPLERİN HASTA OLMASININ ANLAMI ÜZERİNE

"Kalplerinde hastalık bulunanlar" ifadesi gösteriyor ki, kalpler için bir hastalık ve bunun kaçınılmaz sonucu olarak da sağlık ve sıhhat söz konusudur. Çünkü sağlık ve hastalık birbirine karşıt iki olgudur. Bunlardan biri, ancak öbürünün bulunabilme imkânı söz konusu olduğu bir yerde gerçekleşebilir. Görme ve kör olma gibi. Örneğin bir duvar için hastalıktan söz edilmez. Çünkü onun sağlık ve sıhhate kavuşması gibi bir durum yoktur.

Yüce Allah'ın kitabının çeşitli yerlerinde kalplerin hastalığından söz ettiği durumlarda, bu kalplerin hâllerinden ve etkilerinden söz eder ki bunlar, söz konusu kalplerin fitratın dosdoğru çizgisinden saptıklarını, normal davranışların dışına çıktıklarını ve dosdoğru yoldan uzaklaştıklarını gösterirler. Söz gelimi yüce Allah şöyle buyuruyor: "Münafıklar ve kalplerinde hastalık bulunan kimseler, 'Allah ve Resulü bize sadece boş vaatlerde bulundu' diyorlardı." (Ahzâb, 12) "Münafıklar ve kalplerinde hastalık bulunanlar, 'Bunları dinleri aldatmış' diyorlardı." (Enfâl, 49) "Şeytanın attığını, kalplerinde hastalık olanlar ve kalpleri katılaştıranlar için bir imtihan yapsın." (Hac, 3) Bu konuda örnek gösterilebilecek birçok ayet vardır.

Özetleyecek olursak; kalbin hasta olması, onun bir tür kuşku ve tatminsizliğe müptela olması anlamına gelir. Bu kuşku, Allah'a inanma ve onun ayetleriyle tatmin bulmayı böyle bir kalp için bulanık ve karanlık bir duruma düşürür. Açıkçası bunun adı, imana şirkin karıştırılmasıdır. Dolayısıyla böyle bir kalp için Allah'ı ve ayetlerini inkâr etme durumuyla örtüşen durumlar gerçekleşir. Pratik eylem aşamasında, böyle bir kalbe sahip olan insandan, Allah'ı ve ayetlerini inkâr etme durumuyla örtüşen davranışlar sâdır olur.

Buna karşılık, kalbin sağlıklı olması da, onun fitratın çizgisi üzere kalıcı olmasını, dosdoğru yol üzere bulunmasını ifade eder. Bunun sonucunda Allah'ı, her türlü şirk unsurundan arınmış bir şekilde birler, her şeyden soyutlanarak sırf O'na güvenip dayanır, insan arzusunun, heva ve hevesinin ilgili olduğu her türlü zevki ve keyfi bir kenara bırakır, elinin tersiyle iter. Yüce Allah bu hususta şöyle buyuruyor: "O gün ki, ne mal, ne de oğullar yarar vermez. Ancak Allah'a sağlam ve temiz kalp getiren yarar görür." (Şuarâ, 87-89)

Buradan da anlıyoruz ki, kalplerinde hastalık bulunanlar, münafık-lardan ayrı bir grupturlar. Nitekim Kur'ân'da da onlardan iki ayrı grup olarak söz edilir: "Münafıklar ve kalplerinde hastalık bulunanlar..." diye. Birçok yerde geçen bu ifade, onların iki ayrı grup olduğuna yöne-lik işaret içermiyor değildir. Çünkü münafıklar, dilleriyle inandık diyen, ama kalpleri inanmayan kimselerdir. Salt küfür kalbin ölü olduğunu gösterir, hasta olduğunu değil. Nitekim yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Ölü iken kendisini dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık verdiğimiz kimse..." (En'âm, 122) "Ancak işitenler çağrıya gelir; ölümlere gelince, Allah onları diriltir." (En'âm, 36)

Bundan da anlaşılıyor ki, Kur'ân literatüründe "kalp hastalığı" Allah ve ayetleri bağlamında insanın kavrayışını bürüyen kuşku anlamını ifade eder. Böylesi bir kuşkunun etkisi altına giren bir kalp, dinsel i-nanca sağlam bir şekilde bağlı kalıp dinginliğe ulaşamaz, bu kuşkunun komplekslerinden kurtulamaz.

Buna göre, anlamın doğasını esas alacak olursak, kalplerinde hastalık bulunanlar, zayıf imanlı kimselerdir. Bunlar her çağırana kulak verir, her rüzgarın önünde sürüklenirler. Münafıklardan farklıdır. Onlar açıktan mümin olduklarını söyler, buna karşın içlerinde salt küfrü gizlerler. Bunu yaparken de amaçları dünyevî çıkarlarını korumaktır. Dış görünüşleriyle müminlerden, iç dünyalarıyla da kâfirlerden ya-rarlanmaya çalışırlar.

Evet, Kur'ân-ı Kerim'de, kalplerinde hastalık bulunanlar için de "münafıklar" niteliğinin kullanıldığını görüyoruz. Bu, onların iç dünyalarının da tıpkı münafıklar gibi iman letafetinden yoksun olduğunu vurgulamaya dönük bir analizdir. Bu ise, içinde iman bulunmadığı hâlde mümin gibi görünenlere ilişkin olarak kullanılan "kalplerinde hastalık bulunanlar" niteliğinden ayrıdır. Aşağıdaki ayeti buna örnek gösterebiliriz: "Münafıklara, kendileri için acı bir azap olduğunu müjdele! Onlar müminleri bırakıp kâfirleri dost edinirler. Onların yanında mı izzet (güç ve şeref) arıyorlar? Doğrusu izzet bütünüyle Allah'ındır. O, kitapta size şöyle indirmiştir ki: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini yahut alaya alındığını işittiğinizde, bundan başka bir söze geçinceye kadar kâfirlerle bir arada oturmayın; yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Doğrusu Allah, münafıkların ve kâfirlerin tümünü cehennemde toplayacaktır." (Nisâ, 138-140)

Bakara suresinde yer alan, "İnsanlardan öyleleri vardır ki, inanmadıkları hâlde 'Allah'a ve ahiret gününe inandık' derler... Onların kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırdı... Onlara, 'İnsanların inandıkları gibi siz de inanın.' dense, o beyinsizlerin inandıkları gibi inanır

mıyız? derler..." (Bakara, 8-20) ayetlere gelince; burada, onların kalplerinin haktan şüphe ederek sonunda hakkı inkâra kadar vardığı anlatılıyor. Bunlar, başlangıçta kalplerinde hastalık bulunan kimselerdi. Çünkü henüz tam olarak inanmadıkları hâlde, yalan söyleyerek iman ettiklerini ileri sürmüşlerdi. Oysa başlangıçta kuşku içindeydiler. Allah da hastalıklarını artırdı. Böylece hakkı inkâr etmelerinden ve alaya almalarından dolayı helâk olup gittiler.

Yüce Allah, kalp hastalığının fiziki bir hastalık gibi arttığından ve hatta süregelenleşerek kişiyi helâke sürüklediğinden söz ediyor. Bunun nedeni de, hastalığı esnasında, hasta olan insanın doğasını bozacak günahlarla hastalığa sürekli katkıda bulunmasıdır. Bu hususta yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Onların kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırmıştır." (Bakara, 10) Yüce Allah bir diğer ayette de şöyle buyurmuştur: "Ne zaman bir sure indirilse... Fakat yüreklerinde hastalık olanlara gelince bu, onların pisliklerine pislik katar. Ve onlar kâfir olarak ölürlər. Kendilerinin her yıl bir iki defa sırandıklarını görmüyorlar mı? Yine de tövbe etmiyor, öğüt almıyorlar." (Tevbe, 124-126) Bir diğer yerde -genel bir açıklama niteliğinde- şöyle buyuruyor: "Sonra kötülük edenlerin sonu çok kötü oldu. Çünkü Allah'ın ayetlerini yalanladılar. Ve onlarla alay ediyorlardı." (Rûm, 10)

Daha sonra yüce Allah, kendisine yönelik imanın, bu hastalığın tedavisi olduğunu açıklıyor ve -genel bir duyuru olarak- şöyle buyuru-yor: "İmanlarından dolayı Rableri onları hidayete erdirir." (Yûnus, 9) Konuyla ilgili olarak bir başka ayette de şöyle buyuruyor: "Güzel söz O'na çıkar, iyi amel de onu yükseltir." (Fâtır, 10) Şu hâlde, kalbinde hastalık bulunan kimse, eğer bu hastalıktan kurtulmak istiyorsa, Allah'a tövbe etsin ki bu, O'na iman etmek demektir. Salih düşüncelerle ve salih amellerle düşünüp öğüt almaya çalışsın. Nitekim yukarıda yer verdiğimiz ayetlerin birinde bu husus vurgulanmıştır: "Yine de tövbe etmiyor, öğüt almıyorlar." (Tevbe, 126)

Bu konuyla ilgili en kapsamlı açıklamayı ise, şu ayet içermektedir: "Ey inananlar! Müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmeyin. Alla-h'a aleyhinizde apaçık bir delil mi vermek istiyorsunuz?

Şüphe yok ki münafıklar, ateşin en alt tabakasındadırlar. Artık onlara asla bir yardımcı bulamazsın. Ancak tövbe edenler, durumlarını düzeltenler, Allah'a sınıksız sarılanlar ve dinlerini sırf Allah için yapanlar başka. İşte onlar (gerçek) müminlerle beraberdirler; Allah da yakında müminlere büyük bir mükâfat verecektir." (Nisâ, 144-146) Daha önce, ayetlerde sözü edilen Allah'a dönmekten maksadın, O'na inanmak, bu iman üzere dosdoğru hareket etmek, kitap ve sünnet doğrultusunda hareket etmek ve ihlâs yani tevhit inancına hiçbir şirk şaibesini .karıştırmamak olduğunu belirtmiştik

